

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ І ТЕХНОЛОГІЇ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні парадигми і технології дошкільної освіти
Викладач (-і)	доктор педагогічних наук, професор Лисенко Н.В.
Контактний телефон викладача	(0342) 50-91-38
Е-mail викладача	nelli.lysenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Засвоєння магістрами знань про моделювання освітніх парадигм відповідно до соціо-економічних запитів кожної країни, яка визнає пріоритетність періоду дошкільного віку, як сенситивного для особистісного розвитку дитини	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог</p> <p>ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.</p> <p>СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.</p> <p>СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.</p> <p>СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.</p>	

ПРН-1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-7 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН-8 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти, передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН-9 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН-10 Володіти уміньми й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	012 Дошкільна освіта	2	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	Практичн і заняття	сам. роб.
Тема 1. Тенденції розвитку дошкільної освіти у сучасних європейських країнах Суть і значення парадигми. Моделювання парадигмальної філософії дошкільної освіти відповідно до соціокультурних запитів країни. Пріоритетні компоненти парадигми: традиції та сучасність. Парадигми формальної та неформальної дошкільної освіти. Концепція дошкільної освіти в країнах євроспільноти. Тенденції запозичень у контексті парадигм сучасної	2	4	10

дошкільної освіти в різних країнах Європи. Інноваційні педагогічні технології			
Тема 2. Стартові напрями модернізації змісту дошкільної освіти в країнах євроспільноти в останні десятиріччя ХХ сторіччя- початку ХХІ сторіччя. Парадигми дошкільної освіти в європейських країнах кінця ХХ – початку ХХІ сторіччя. Модернізація дошкільної освіти в країнах ради економічної взаємодопомоги. Науково-дослідна діяльність учених країн РЕВ у руслі парадигмальних змісту дошкільної освіти. Методичне забезпечення дошкільної освіти у країнах РЕВ (на прикладі Болгарії, НДР, Угорщини, Польщі, Чехословаччини та ін.)	4	6	20
Тема 3. Тенденції розвитку дошкільної освіти в країнах капіталістичного устрою. Парадигмальна ситуація в дошкільній освіті дітей у країнах з класичними системами освіти. Функціонування дошкільної освіти у країнах з формальним правом дітей на її здобуття (Голандія, Фінляндія та ін.). Засадничі ідеї дошкільної освіти в країнах капіталістичного устрою. Ідея «рівності шансів». Діяльність міжнародних центрів педагогічних досліджень та їхній вплив на зміни парадигми технології дошкільної освіти в ХХІ сторіччі.	2	4	101
4. Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах євроспільноти кінця 80-х років ХХ століття. Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах євроспільноти кінця 80-х років ХХ століття. Дошкільна освіта у країнах-учасниках РЕВ. Основні напрями модернізації дошкільної освіти у країнах-учасниках РЕВ. Науково-дослідна і методична діяльність у країнах-учасниках РЕВ.	2	2	10
5. Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах розвинутої демократії. Тенденції розвитку дошкільної освіти у країнах розвинутої демократії. Дошкільна освіта у структурі загальної освіти в країнах розвинутої демократії. Основні підходи до організації освіти дітей у закладах дошкільної освіти та їх фінансового забезпечення у країнах розвинутої демократії. Координація наступності змісту дошкільної освіти і початкової освіти у різних країнах розвинутої демократії.	2	2	20
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Семестр 3 Вид контролю – екзамен (50 балів), практичні- 50 балів Максимальна оцінка – 100 балів
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування.
Семінарські заняття	Семінарські заняття - максимальна оцінка – 80 балів Самостійна робота – максимальна оцінка – 20 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю - виконання 90% завдань. Допуском до екзамену є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Екзамен (тестування)
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> Самостійне виконання, власний аналіз та міркування.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p><u>Відвідування занять.</u> Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf</p>	
8. Рекомендована література	
<p>1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція)/М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – К., 2021</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf</p>	

2. Лисенко Н. Підготовка магістрів – майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти: шляхи удосконалення. Науковий журнал: Освітній простір України. Івано-Франківськ. 2019
3. Лисенко Н.В. Сучасна дошкільна освіта: шлях від традицій – до інновацій. Освітній простір України. Випуск 12. 2018. С.14-25
4. Лисенко Н.В. Принцип наступності у руслі модернізації початкової освіти : Нова українська школа. Освітній простір України. Випуск 13. 2018. С.12-20
5. Лисенко Н.В. Напрями проєкції принципу наступності в контексті модернізації української школи : вектор дошкільної освіти. Освітній простір України. Випуск 14. 2018. С.184-190
6. Лисенко Н.В. Сучасні підходи до екологічного виховання дітей дошкільного віку у руслі концепції збалансованого розвитку. Освітній простір України. Випуск 17. 2019. С.134-138
7. Лисенко Н.В. Підготовка магістрів – майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти: шляхи удосконалення. Освітній простір України. Випуск 17. 2019. С.244-252
8. Лисенко Н.В., Лисенко О.М., Матішак М.В. Науково-методичні та інструментально-технологічні аспекти самостійної роботи магістрів у процесі їх фахової підготовки у ЗВО. NEW INCERTION : науковий журнал / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. С. І. Стрілець. Чернігів, 2022. Чернігів, 2022. No 1-2 (7-8). С.62-69.
9. Лисенко Н.В., Лисенко О.М., Матішак М.В. Самостійна робота студентів: шляхи удосконалення. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. № 88. Київ, 2022. С.135-140.
10. Лисенко, Н., Лисенко, О., Матішак, М. (2023). Формування професійного мислення майбутніх магістрів – запорука успішної реалізації завдань БКДО. Acta Paedagogica Volynienses, 2, С.3–9, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.2.1>

Викладач: Доктор пед наук, проф. Лисенко Н.В.